

Projekts

(Ministru kabineta
2016.gada ____ . _____
rīkojums Nr. _____)

Konceptuālais ziņojums
„Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā
finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu
valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

Rīga, 2016

Saturs

I. Konceptuālā ziņojuma kopsavilkums	3
II. Situācijas raksturojums un problēmas apraksts	5
III. Risinājums (risinājumu varianti).....	15
IV. Ietekme uz problēmas risināšanu	19
V. Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu.....	30

I. Konceptuālā ziņojuma kopsavilkums

Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā” (turpmāk – Konceptuālais ziņojums) izstrādāts, pamatojoties uz:

- Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2016.gada 3.maija rīkojumu Nr.275 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” apstiprinātā Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai (turpmāk – Valdības rīcības plāns) 75.1.pasākumā noteikto uzdevumu – „Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību”¹;
- Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020.gadam noteikto prioritāti „Cilvēka drošumspēja”, kur viens no rīcības virzieniem ir „Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats” ietverot veicamos uzdevumus, kas paredz kopt valodu un gādāt par nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un sabiedrības integrācijas vērtībām ilgtermiņā, palielinot iedzīvotāju savstarpējo sadarbību un uzticēšanos, veicinot Latvijas iedzīvotāju palikšanu un Latvijas valsts piederīgo atgriešanos Latvijā, palielinot latviešu valodas lietojumu sabiedrībā un stiprinot latviešu valodas pozīciju ikdienas saziņas situācijās, veicinot iedzīvotāju piederību, pilsonisko apziņu un lepnumu par savu valsti un tautu²;
- MK 2011.gada 20.oktobra rīkojumu Nr.542 „Par Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas pamatnostādņem 2012. – 2018.gadam” (turpmāk – NIPSIPP) un tajā noteikto politikas virsmērķi, kas paredz stipru, saliedētu Latvijas tautu, kura nodrošina tās vienojošā pamata – latviešu valodas, kultūras un nacionālās identitātes, eiropisko demokrātisko vērtību, unikālās kultūrtelpas – saglabāšanu un bagātināšanos Latvijas nacionālās demokrātiskas valsts līdzsvarotai attīstībai³;
- MK 2016.gada 31.maija sēdes protokollēmuma (prot. Nr.26 39.§) „Informatīvais ziņojums „Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un

¹ Valdības rīcības plāns Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai (apstiprināts ar Ministru kabineta 2016.gada 3.maija rīkojumu Nr.275), 75.1.pasākums.

² Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020.gadam (apstiprināts Saeimā 2012.gada 20.decembrī). Pieejams: http://www.pkc.gov.lv/images/NAP2020%20dokumenti/20121220_NAP2020_Saeimā_apstiprināts.pdf

³ Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012. – 2018.gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2011.gada 20.oktobra rīkojumu Nr.542), 8.lpp. Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=3782>

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

2019.gadam” un likumprojekta „Par valsts budžetu 2017.gadam” izstrādes procesā”” 6.23.punktā noteikto uzdevumu – „Kultūras ministrijai sagatavot un atbilstoši vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafīkam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā, piemēram, minēto politikas jomu un attiecīgo finansējumu nododot vienas ministrijas atbildībā. Šajā apakšpunktā noteiktā uzdevuma izpildei nepieciešamos likumprojektus iekļaut valsts budžeta 2017.gadam likumprojektu paketē”⁴.

Konceptuālais ziņojums balstīts arī uz Zvērinātu advokātu biroja „COBALT” 2016.gada sākumā veikto atzinumu „Sabiedrības integrācijas politikas organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējas”⁵ (turpmāk – Atzinums), kas veikts pēc Kultūras ministrijas (turpmāk – KM) pasūtījuma. Pasūtījuma mērķis bija veikt padziļinātu juridisko ekspertīzi sabiedrības integrācijas politikas jomā un sagatavot atzinumu par sabiedrības integrācijas politikas veidošanas un īstenošanas, kā arī organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējām.

Lai veicinātu sabiedrības integrācijas ilgtspējīgu attīstību, iekļaujot Latvijā dzīvojošos cilvēkus sabiedrībā, neraugoties uz viņu nacionālo piederību un pašidentifikāciju, sekmējot imigrantu iekļaušanos sabiedrībā, piedāvājot motivējošus līdzekļus un iespējas apgūt saliedētas sabiedrības kopējos pamatus, tādējādi veicinot pilsonisko līdzdalību, kas ir vērsta uz sabiedrisko problēmu demokrātisku un racionālu risināšanu, stiprinot indivīdu savstarpējo sadarbību un uzticību, ir svarīgi izveidot valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā koordinācijas un finansējuma pārvaldības modeli, kas ir virzīts uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu (turpmāk – Sabiedrības integrācijas pārvaldības modelis). Vienota sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izveidošana nodrošinātu efektīvāku, politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem atbilstošu, sabiedrības integrācijas politikas īstenošanu, skaidri nosakot ministriju atbildību sabiedrības integrācijas jautājumu risināšanā un stiprinātu koordinācijas mehānismu.

Atzinumā secināts, ka pašlaik sabiedrības integrācijas jomas uzdevumi ir izkliedēti, jo attiecīgā joma vēsturiski atradusies ļoti dažādu institūciju pārziņā. Šobrīd būtiskākā atbildības daļa par sabiedrības integrācijas jomu nodota KM,

⁴ Ministru kabineta 2016.gada 31.maija sēdes protokollēmums (prot. Nr.26 39.§), 6.23.apakšpunkts. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2016-05-31>

⁵ Zvērinātu advokātu biroja „COBALT” 2016.gada atzinums „Sabiedrības integrācijas politikas organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējas”. Pieejams: http://www.km.gov.lv/lv/doc/nozaru/integracija/MEMO_atzinums.pdf

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

bet vairāki jautājumi pilnībā vai daļēji ir citu ministriju pārziņā, atbildības jautājums nav definēts vai ir neskaidrs.

Konceptuālajā ziņojumā ir sniegta informācija par Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izveides optimālajiem institucionālā ietvara variantiem, tiesiskā regulējuma un atbalsta jautājumiem, lai sekmētu valsts budžeta finanšu līdzekļu piešķiršanas caurspīdīgumu un virzītos uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā. Lai to īstenotu, Konceptuālajā ziņojumā piedāvāti šādi Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izveides varianti:

1.variants: Sabiedrības integrācijas politikas plānošanu un īstenošanu pārrauga Ministru prezidents (vada Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomi (turpmāk – NIPSIPP padome)), koordinē KM un īsteno sadarbībā ar citām ministrijām un iesaistītajām institūcijām (turpmāk – 1.variants);

2.variants: Sabiedrības integrācijas jomu pārrauga Ministru prezidents, koordinē Pārresoru koordinācijas centrs (turpmāk – PKC) vai Valsts kanceleja (turpmāk – VK), bet uzdevumus īsteno ministrijas atbilstoši kompetencei un politikas plānošanas dokumentiem (turpmāk – 2.variants).

3.variants: Sabiedrības integrācijas politikas plānošanu un īstenošanu koordinē un nodrošina atsevišķa, neatkarīga jauna struktūrvienība (turpmāk – 3.variants).

Konceptuālā ziņojuma mērķis ir uzsākt darbu pie Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izveides, lai rastu caurspīdīgu un pārskatāmu institucionālo mehānismu jomas pārvaldīšanai un attīstībai, nodrošinot piešķirtā valsts budžeta un Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu finansējuma līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

Konceptuālajā ziņojumā ir piedāvāts problēmas izklāsts, tiesību aktu, kas būtiski problēmas risināšanai, izvērtējums un analizēti iespējamo risinājumu varianti.

II. Situācijas raksturojums un problēmas apraksts

Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa mērķis ir sekmēt vienotas un koordinētas sabiedrības integrācijas politikas plānošanas un īstenošanas nodrošināšanu, pilnveidojot jomas īstenošanas institucionālo sistēmu, tās organizatorisko un tiesisko ietvaru.

Lai nodrošinātu valsts atbalstu sabiedrības integrācijai, līdz šim īstenotas aktivitātes, kas noteiktas ar sabiedrības integrāciju saistītajos normatīvajos aktos, tomēr tie nedod skaidru priekšstatu par to, kāpēc un

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

kura tieši institūcija īsteno attiecīgo aktivitāti, jo tas galvenokārt ir atspoguļots tikai politikas plānošanas dokumentos.

Sabiedrības integrācijas jomas pārvaldības attīstības vēsture parāda, ka šīs jomas uzdevumi ir izkliedēti, jo attiecīgā joma atradusies ļoti dažādu institūciju pārziņā. 1991.gadā pie premjerministra biroja tika izveidots Nacionālo lietu departaments. 1992.gadā etnisko minoritāšu jautājumi tika risināti Tieslietu ministrijas (turpmāk – TM) Mazākumtautību departamentā. 2000.gadā mazākumtautību jautājumus risināja Naturalizācijas pārvalde.

2001.gada 5.jūlijā Saeima pieņēma Sabiedrības integrācijas fonda likumu (turpmāk – SIF likums), un Sabiedrības integrācijas fondam (turpmāk – SIF) bija noteiktas funkcijas ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta *PHARE* programmas administrēšanā⁶ Pārejas programmas ieviešanā⁷ un grantu shēmu apsaimniekošanā.⁸

2002.gadā tika izveidots Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts, kas darbojās līdz 2008.gada 31.decembrim, kurā strādāja 50 darbinieki un ierēdņi. Pēc sekretariāta reorganizācijas ar 2009.gada 1.janvāri sabiedrības integrācijas funkcija tika nodota Bērnu un ģimenes lietu ministrijai.

No 2009.gada 1.jūlija sabiedrības integrācijas jomas pārziņāja TM Sabiedrības integrācijas lietu departaments.

No 2011.gada 1.janvāra sabiedrības integrācijas funkcija ir KM kompetencē (Sabiedrības integrācijas departamentā ir 9 darbinieki). Saeima 2011.gada 3.martā pieņēma likumu „Grozījumi Sabiedrības integrācijas fonda likumā”, ar kuriem nostiprināja lielāku SIF autonomiju un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likumam. Līdz ar to šobrīd SIF darbojas autonomi, tā darbības stratēģiju saskaņā ar 2011.gada 15.aprīļa Sabiedrības integrācijas fonda nolikuma (turpmāk – SIF nolikums) 6.1.punktu apstiprina SIF padome.

Pārmaiņu rezultātā vairākiem sabiedrības integrācijas politikas darbības virzieniem nav noteikta atbildīgā institūcija (pretdiskriminācijas politika, trešo valstu pilsoņu (tai skaitā personu, kam nepieciešama starptautiskā aizsardzība) integrācija, reemigrācijas politika). Vairākiem sabiedrības integrācijas politikas virzieniem atbildība par īstenošanu ir sadrumstalota, līdz ar to problemātiska ir darbības rezultātu un piešķirtā finansējuma izlietojuma efektivitātes un to ietekmes izvērtējums.

⁶ Ministru kabineta 2003.gada 25.jūnija noteikumi Nr.331 „Kārtība, kādā sagatavo, apstiprina, īsteno, uzrauga un izvērtē Eiropas Savienības pirmsiestāšanās finanšu instrumenta PHARE programmu”.

⁷ Ministru kabineta 2004.gada 10.augusta noteikumi Nr.705 „Par Saprāšanās memorandu starp Eiropas Komisiju un Latvijas Republikas valdību Pārejas programmas ieviešanai”.

⁸ Ministru kabineta 2004.gada 30.marta noteikumi Nr.200 „Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”.

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

Atbilstoši MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.241 „Kultūras ministrijas nolikums” KM uzdevums ir izstrādāt valsts politiku sabiedrības integrācijas jomā. Šīs funkcijas ietvaros tiek īstenota valsts politika sabiedrības integrācijas jomā un sekmēta pilsoniskās sabiedrības attīstība un starpkultūru dialogs, koordinēta atbalsta sistēmas pilnveide, lai veicinātu imigrantu veiksmīgu iekļaušanos sabiedrībā, īstenota Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda pārraudzība. Papildus tam KM uzticēts arī koordinēt masu informācijas (plašsaziņas) līdzekļu politiku, lai nodrošinātu kvalitatīvas, daudzveidīgas, līdzsvarotas un ilgtspējīgas plašsaziņas līdzekļu vides attīstību, kas atbilstoši NIPSIPP daļēji sasaucas arī ar sabiedrības integrācijas jomā veicamajiem uzdevumiem.

Pēc referenduma par otru valsts valodu Ministru prezidents 2012.gada 21.februārī izdeva rezolūciju Nr.111-1/20, kurā visiem ministriem uzdeva sniegt priekšlikumus pasākumiem, kuri būtu īstenojami lai sekmētu Latvijā saliedētu un iekļaujošu sabiedrību un stiprinātu nacionālo identitāti. Līdz 2012.gada 19.martam kopumā tika saņemti 148 dažādi ierosinājumi, kurus PKC izvērtēja un iesniedza MK informatīva ziņojuma veidā (MK 2012.gada 29.maija sēde, prot. Nr.30)⁹. Līdz ar lēmumu par atbalstāmajiem pasākumiem, kas iekļaujami NIPSIPP rīcības plānā, integrācijas politikas īstenošanā tika iesaistītas institūcijas, kurām sabiedrības integrācija nav tipiska un normatīvajos aktos noteikta funkcija.

Saskaņā ar MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.236 „Aizsardzības ministrijas nolikums” paredzētās Aizsardzības ministrijas (turpmāk – AM) funkcijas tiešā veidā nav saistītas ar sabiedrības integrācijas jomu, tomēr atbilstoši attīstības plānošanas dokumentiem atsevišķas darbības izriet no pienākuma izstrādāt valsts aizsardzības politiku, kā arī izstrādāt jaunatnes militāri patriotiskās audzināšanas politiku.

Saskaņā ar MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.237 „Ārlietu ministrijas nolikums” Ārlietu ministrijai (turpmāk – ĀM) jānodrošina sadarbība ar Latvijas diasporu. Šīs funkcijas izpildei ĀM sadarbojas ar Latvijas diasporas pārstāvjiem, atbalsta Latvijas diasporu un tās organizāciju veidotus projektus, veicina Latvijas diasporas līdzdalību Latvijas ekonomikā, politikā, kultūras dzīvē, izglītībā un zinātnē.

MK 2010.gada 23.marta noteikumos Nr.271 „Ekonomikas ministrijas nolikums” Ekonomikas ministrijai (turpmāk – EM) nav skaidri noteiktu funkciju sabiedrības integrācijas jomā, tomēr tās galvenokārt izriet no funkcijas izstrādāt ekonomikas politiku un koordinēt tās īstenošanu. Detalizētāki uzdevumi noteikti attīstības plānošanas dokumentos galvenokārt attiecībā uz reemigrācijas

⁹ Ministru kabineta 2012.gada 29.maija sēdes protokollēmums (prot. Nr.30 41.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40252274&mode=mk&date=2012-05-29> KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

jautājumiem, tomēr Reemigrācijas atbalsta pasākumu plānā veicamie uzdevumi iekļaujas vairāku ministriju kompetencē (izglītība, nodarbinātība, komunikācijas rīki, tostarp tieša kontaktēšanās ar ārzemēs dzīvojošajiem tautiešiem).

Atbilstoši MK 2003.gada 23.aprīļa noteikumiem Nr.243 „Tieslietu ministrijas nolikums” TM funkcijas sabiedrības integrācijas jomā galvenokārt izriet no pienākuma pārraudzīt Valsts valodas likuma ievērošanu. Papildus tam netiešu ietekmi var saskatīt atsevišķās aktivitātēs, kas saistītas ar tiesiskās apziņas stiprināšanu, vai veicamas ieslodzījuma vietās, lai gādātu par notiesāto personu iekļaušanos sabiedrībā. TM arī atbild par valststiesību politikas izstrādi un koordinē ES tiesību pārņemšanu, kas var skart sabiedrības integrācijas jomā ietilpstošos pretdiskriminācijas un pamattiesību jautājumus.

Saskaņā ar MK 2003.gada 16.septembra noteikumiem Nr.528 „Izglītības un zinātnes ministrijas nolikums” Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) funkcijas galvenokārt saistītas ar valsts valodas politiku, jaunatnes un izglītības politiku atbilstoši attīstības plānošanas dokumentos paredzētajām aktivitātēm.

MK 2004.gada 27.janvāra noteikumi Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums” nosaka Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) funkcijas, no kurām uz sabiedrības integrācijas jomu attiecināmi uzdevumi, kas saistīti ar vienlīdzīgu iespēju un dzimuma līdztiesības politiku, kā arī uzdevums koordinēt vienotu sociālās iekļaušanas politiku.

MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.243 „Iekšlietu ministrijas nolikums” nosaka vairākus uzdevumus NIPSIP aktualizētajos jautājumos, proti, pilsonība, iedzīvotāju uzskaitē un dokumentēšana, kā arī migrācija. Ar šiem noteikumiem ir saistīti MK 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.811 „Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nolikums”, kas nosaka konkrētu darbību veikšanu. Neviens no šiem noteikumiem nedefinē kādas iestādes atbildību par patvēruma meklētāju integrēšanu sabiedrībā.¹⁰

Saskaņā ar MK 2012.gada 28.marta rīkojumu Nr.141 „Par ministriju kompetenču sadalījumu Eiropas Savienības jautājumos atbilstoši Eiropas Savienības tiesību kopuma klasifikācijai” par diskriminācijas novēršanu ir atbildīgas vairākas ministrijas atkarībā no aplūkojamās nozares, piemēram, invaliditātes pamats – LM, reliģiskā pārliecība – TM, rase un etniskā izcelsme – KM. Būtiski ir noteikt atbildīgo un koordinējošo iestādi „Eiropas Komisijas paziņojumam Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Rīcības plānu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai” (COM (2016) 377) (turpmāk – EK rīcības plāns), jo

¹⁰ Valsts kontroles revīzijas ziņojums „Patvēruma politikas un imigrācijas kontroles īstenošana”. Pieejams: http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2014/2.4.1-11_2014/revizijas_zin_09.02.2015_publicosana.pdf

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

EK rīcības plānā ietverti uzdevumi, kas attiecināmi uz vairāku ministriju – Iekšlietu ministrijas (turpmāk – IeM), LM, KM, IZM, EM, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) un Veselības ministrijas (turpmāk – VM) atbildībā esošajām nozarēm. Lai atbilstoši EK rīcības plāna prioritātēm nodrošinātu uzdevumu izpildi, kas saistīti ar trešvalstnieku pārvietošanu, izglītības, profesionālās apmācības, darba tirgus, sociālo un veselības pakalpojumu pieejamību, līdzdalību sabiedriski politiskajos procesos un sociālo iekļaušanu, kā arī diskriminācijas novēršanu, nepieciešams izstrādāt politikas plānošanas dokumentu, paredzot atbilstošu tiesību aktu izstrādi vai grozījumu veikšanu esošajos.

Valsts kancelejas (turpmāk – VK) funkcijas nosaka MK 2003.gada 20.maija noteikumi Nr.263 „Valsts kancelejas nolikums” un MK 2014.gada 7.janvāra noteikumi Nr.14 „Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes nolikums”. No tiem izriet, ka VK koordinē sabiedrības līdzdalību un informēšanu, kā arī ir atbildīgā par Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes darba koordinēšanu.

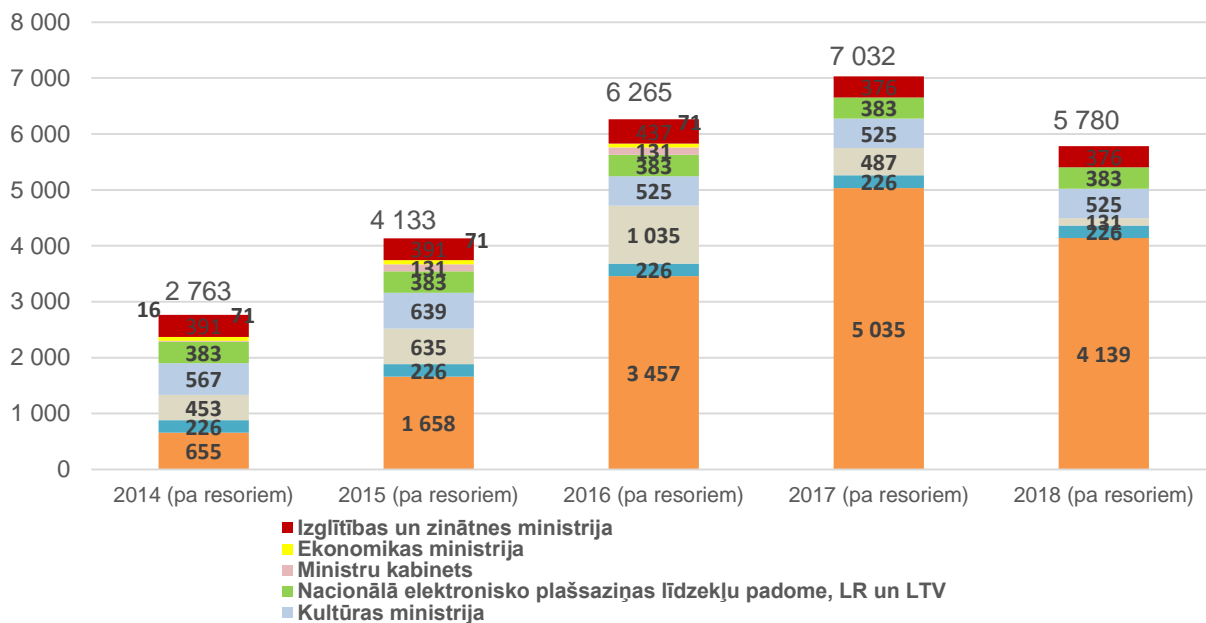
Lai arī NIPSIPP aktivitātēs norādīta arī VARAM, Satiksmes ministrija un Finanšu ministrija (turpmāk – FM), minēto ministriju darbību regulējošajos normatīvajos aktos nav tieši ar sabiedrības integrāciju saistītu funkciju, bet sabiedrības integrācijas aspekts ņemams vērā, veicot citas funkcijas, piemēram, reģionālo plānošanu, pašvaldību uzraudzību, sakaru politiku vai finanšu politiku.

Pamatojoties uz Latvijas Nacionālā attīstības plānā 2014. – 2020.gadam apstiprinātajiem darbības rezultātiem un rezultatīvajiem rādītājiem, Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa nodrošināšanai nepieciešamais finansējums būtu vismaz 4 063 474 *euro* gadā, lai nodrošinātu mērķa pasākumus sabiedrības integrācijai.

Izmantojot FM datus par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā izstrādei un īstenošanai valsts budžetā paredzētajiem līdzekļiem, KM datus par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu NIPSIPP īstenošanai sadalījumā pa institūcijām 2014.gadā un nozaru ministriju iesūtīto informāciju, pamatojoties uz KM pieprasījumu par NIPSIPP īstenošanu 2015.gadā, KM ir apkopojusi informāciju par pašreizējo finanšu izlietojumu sabiedrības integrācijas vajadzībām.

FM apkopotā informācija liecina, ka politikas iniciatīvu īstenošanai valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā izstrādei un īstenošanai 2014.gadā paredzēti valsts budžeta līdzekļi 2 763 000 *euro* apmērā, bet 2015.gadā 4 133 000 *euro* apmērā (skat. 1. un 2.attēlu). Līdzekļiem ir tendence pieaugt līdz pat 2017.gadam. Vislielākie izdevumi jauno politikas iniciatīvu ietvaros valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā paredzēti AM Jaunsargu kustības KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

nodrošināšanai un attīstībai, taču gan NIPSIPP, gan AM sniegtie dati neliecina par mērķi iekļaut visu Jaunsargu kustības darbību sabiedrības integrācijas politikas jomā. Tāpat arī diskutējams ir jautājums par visu reemigrācijas pasākumu, sevišķi to, kas saistās ar nodarbinātību un uzņēmējdarbību, iekļaušanu sabiedrības integrācijas jomā (skat. 3. un 4.attēlu).

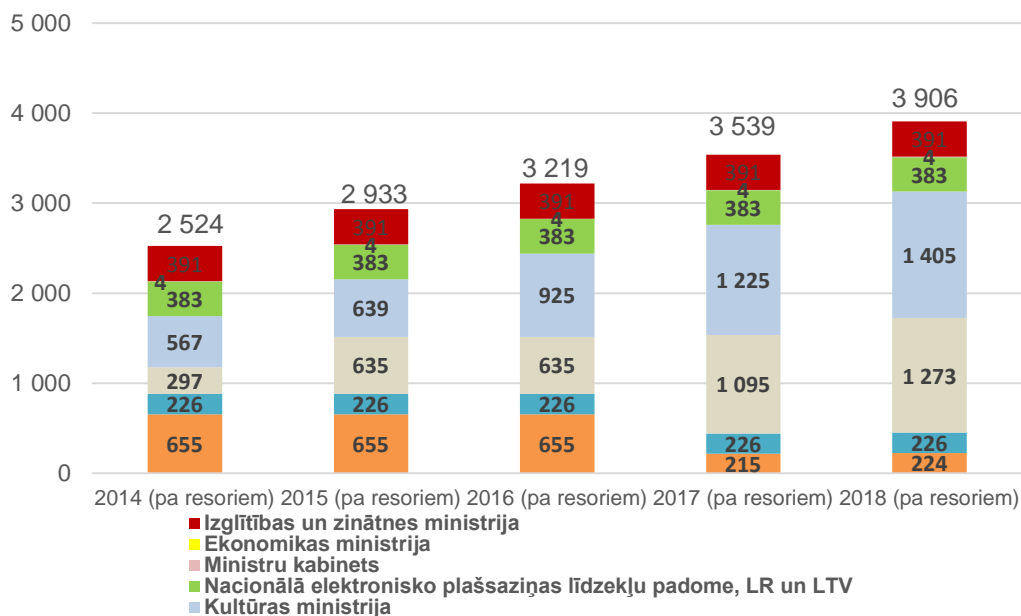

1.attēls. Funkcijas valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā izstrāde un īstenošana pa resoriem, tūkst. euro
Avots: Finanšu ministrija, 23.02.2016.

Pasākumi	Izpilde	Izpilde	Plāns	Plāns un JPI	Plāns un JPI
	2014	2015	2016	2017	2018
Kopā:	2 762 566	4 133 714	6 265 290	7 093 441	5 841 690
Ministru kabinets Kopā:	15 652	130 904	130 904		
Pasākumu nodrošināšanai, kas saistīti ar sabiedrības saliedēšanu, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanu.	4 269				
Reemigrācijas pasākumu īstenošana attiecībā uz Latvijas valsts piederīgo absolventu piesaisti darbam valsts tiesās pārvaldes iestādēs, komunikācija ar ārvalstīs dzīvojošiem cilvēkiem, kuri vēlas atgriezties Latvijā	11 383	130 904	130 904		
Sabiedrības integrācijas fonds Kopā:	453 399	634 601	1 034 601	486 622	130 904
Reemigrācijas atbalsta pasākumi, lai nodrošinātu latviešu valodas apguvi reemigrantiem un viņu ģimenes locekļiem.	34 149	34 149	34 149		
Intensīvie latviešu valodas kursi, lai nodrošinātu latviešu valodas apmācības pieejamību Latgales reģionā, Rīgā un citviet, izvērtējot nepieciešamību.	130 904	130 904	130 904	130 904	130 904
NVO līdzfinansējuma programma.	131 830	113 830	113 830		
Pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma		199 202	199 202	199 202	
Ārpuskolas pasākumu programmai – diasporas un Latvijas bērnu nometņu organizēšanai Latvijā	156 516	156 516	156 516	156 516	
Nevalstisko organizāciju projektu līdzfinansēšanai			400 000		
Aizsardzības ministrija Kopā:	655 203	1 658 041	3 457 252	5 034 860	4 138 827
Jaunsargu kustības nodrošināšana, jaunatnes valstiskās audzināšanas sistēmas attīstība (fiziskā sagatavotība un patriotiskā audzināšana).	655 203	635 301	635 301	162 384	162 384
Jaunatnes valstiskā audzināšanas sistēmas attīstība, tādējādi nodrošinot efektīvu rekrutēšanu		1 022 740	1 238 405	1 113 656	1 113 656
Jaunsardzes kustības attīstība			1 583 546	3 758 820	2 862 787
Ārlietu ministrija Kopā :	226 237	226 237	226 237	226 237	226 237
Latviešu kultūras un izglītības pieejamības no Latvijas izbraukušo iedzīvotāju bērniem un atbalsta latviešu biedrībām un organizācijām ārvalstīs nodrošināšanai	226 237	226 237	226 237	226 237	226 237
Ekonomikas ministrija Kopā :	70 574	70 574	70 574	0	0
Reemigrācijas atbalsta pasākumu īstenošana biznesa saiknes veidošana un uzturēšana ar ārvalstīs dzīvojošajiem diasporas pārstāvjiem	70 574	70 574	70 574		
Izglītības un zinātnes ministrija Kopā:	391 289	391 289	437 485	437 485	437 485
Latviešu valodas kā valsts valodas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanas prioritārie pasākumi	330 106	330 106	376 302	376 302	376 302
Pasākumam „Ārzemēs dzīvojošo Latvijai piederīgo identitātes uzturēšana	61 183	61 183	61 183	61 183	61 183
Kultūras ministrija Kopā:	567 015	638 871	525 041	525 041	525 041
Nacionālās identitātes un piederības sajūtas stiprināšana.	128 059	149 402	149 402	149 402	149 402
Pilsoniskās sabiedrības attīstība un sabiedrības saliedētība.	180 705	216 277	216 277	216 277	216 277
Atbalsts diasporai	142 287	159 362	159 362	159 362	159 362
Latviešu Dziesmu dienu Briselē sagatavošana	115 964	113 830			
Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, LR un LTV Kopā:	383 197	383 197	383 196	383 196	383 196
Sabiedrisko mediju vienota ziņu portāla izveidei latviešu un krievu valodā	217 432	217 432	217 431	217 431	217 431
Latvijas Televīzijas programmas LTV7 ietvaros nodrošināt Latvijas valstij nozīmīgu notikumu un svētku pasākumu translācija ar sinhrono tulkojumu krievu valodā;	94 621	94 621	94 621	94 621	94 621
Sabiedriskajam pasūtījumam konkursa kārtībā reģionāliem un	71 144	71 144	71 144	71 144	71 144

2.attēls. Finansējums sadarbībai ar diasporu, sabiedrības saliedēšanas, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanas pasākumu īstenošanai
Avots: Finanšu ministrija, 23.02.2016.

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

3.attēls. Funkcijas valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā izstrāde¹¹ un īstenošana pa resoriem, tūkst. euro
Avots: Institūciju sniegtie dati NIPSIPP rīcības plāna izstrādei

¹¹ 2017. un 2018.gadā iekļauts arī Jauno politikas iniciatīvu iecerētais finansējums.

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

Pasākumi	Izpilde	Izpilde	Plāns	Plāns un JPI	Plāns un JPI
	2014	2015	2016	2017	2018
Kopā:	2 524 093	2 933 666	3 219 835	3 714 129	4 081 957
Ministru kabinets Kopā:	4 269	4 269	4 269	4 269	4 269
Pasākumu nodrošināšanai, kas saistīti ar sabiedrības saliedēšanu, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanu.	4 269	4 269	4 269	4 269	4 269
Sabiedrības integrācijas fonds Kopā:	296 883	634 601	634 601	1 094 545	1 273 373
Reemigrācijas atbalsta pasākumi, lai nodrošinātu latviešu valodas apguvi reemigrantiem un viņu ģimenes locekļiem.	34 149	34 149	34 149	34 149	34 149
Intensīvie latviešu valodas kursi, lai nodrošinātu latviešu valodas apmācības pieejamību Latgales reģionā, Rīgā un citviet, izvērtējot nepieciešamību.	130 904	130 904	130 904	130 904	130 904
NVO līdzfinansējuma programma.	131 830	113 830	113 830	113 830	113 830
Pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma		199 202	199 202	199 202	199 202
Ārpuskolas pasākumu programmai – diasporas un Latvijas bērnu nometņu organizēšanai Latvijā		156 516	156 516	156 516	156 516
Pētījumi par pilsoniskās līdzdalības attīstību Latvijā				35 754	22 082
Ģimenes apmaiņas programma				62 606	62 606
Atbalsts mazākumtautību NVO				31 303	31 303
Starptautisku/starpkultūru NVO veicināšana					137 500
Atbalsts mazākumtautību NVO kultūru un tradīciju sglabāšanas pasākumiem				137 500	137 500
Diskriminācijas novēršanas situācijas novērtējums				36 265	36 265
Atbalsts starpskolu pilsoniskajām iniciatīvām - ārpuskolas pasākumu programma, lai veicinātu sadarbību starp dažādu tautību skolēniem				156 516	156 516
Atbalsts skoluj jaunatnes zināšanu paaugstināšanai mediju prātībā					55 000
Aizsardzības ministrija Kopā:	655 203	655 203	655 203	214 553	223 553
Jaunsargu kustības nodrošināšana, jaunatnes valstiskās audzināšanas sistēmas attīstība (fiziskā sagatavošana un patriotiskā audzināšana).	655 203	655 203	655 203	214 553	223 553
Ārlietu ministrija Kopā :	226 237	226 237	226 237	226 237	226 237
Latviešu kultūras un izglītības pieejamības no Latvijas izbraukušo iedzīvotāju bērniem un atbalsta latviešu biedrībām un organizācijām ārvalstīs nodrošināšanai.	226 237	226 237	226 237	226 237	226 237
Izglītības un zinātnes ministrija Kopā:	391 289	391 289	391 289	566 289	566 289
Latviešu valodas kā valsts valodas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanas prioritārie pasākumi	330 106	330 106	330 106	330 106	330 106
Pasākumam „Arzēmēs dzīvojošo Latvijai piederīgo identitātes uzturēšana. Atbalsta nodrošinājums diasporai	61 183	61 183	61 183	61 183	61 183
Pasākumi, kas veicina bēgļu un personu, kurām piešķirts alternatīvais statuss, integrāciju				175 000	175 000
Kultūras ministrija Kopā:	567 015	638 870	925 040	1 225 040	1 405 040
Nacionālās identitātes un piederības sajūtas stiprināšana.	128 059	149 402	149 402	149 402	149 402
Pilsoniskās sabiedrības attīstība un sabiedrības saliedētība.	180 705	216 276	216 276	216 276	216 276
Atbalsts diasporai	142 287	159 362	159 362	159 362	159 362
Latviešu Dziesmu dienu Briselē sagatavošana	115 964	113 830			
Nevalstisko organizāciju projektu līdzfinansēšanai			400 000	700 000	700 000
Tulku pakalpojumi personām, kurām nepieciešama starptautiskā					180 000
Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, LR un LTV Kopā:	383 197	383 197	383 196	383 196	383 196
Sabiedrisko mediju vienota ziņu portāla izveidei latviešu un krievu valodā	217 432	217 432	217 431	217 431	217 431
Latvijas Televīzijas programmas LTV7 ietvaros nodrošināt Latvijas valstij nozīmīgu notikumu un svētku pasākumu translācija ar sinhrono tulkojumu krievu valodā	94 621	94 621	94 621	94 621	94 621
Sabiedriskajam pasūtījumam konkursa kārtībā reģionāliem un vietējiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem	71 144	71 144	71 144	71 144	71 144

4.attēls. Finansējums sadarbībai ar diasporu, sabiedrības saliedēšanas, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanas pasākumu īstenošanai, ar zaļo krāsu atzīmētas jaunās politikas iniciatīvas
Avots: Institūciju sniegtie dati NIPSIPP rīcības plāna izstrādei

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

Atbilstoši NIPSIPP noteiktajam 2014. un 2015.gadā noteikto uzdevumu izpildei valsts budžeta līdzekļi paredzēti astoņām institūcijām (AM, ĀM, IZM, KM, SIF, VK, VARAM, Nacionālā elektrisko plašsaziņas līdzekļu padome) 33 pasākumu īstenošanai.

Izvērtējot no ministrijām un institūcijām saņemto informāciju, secināms, ka valsts budžeta līdzekļu administrēšana dažādos resoros atšķiras. Pastāv prakse budžeta līdzekļus administrēt, vai nu piešķirot valsts budžeta dotāciju pakļautībā esošajām iestādēm noteiktu pasākumu īstenošanai, vai rīkojot atklātus projektu konkursus un slēdzot vienošanās par projektu īstenošanu, vai arī rīkojot iekšējos konkursus starp viena resora dažādām struktūrvienībām, kā arī slēdzot līdzdarbības līgumus par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu pilsoniskās sabiedrības attīstības un starpkultūru dialoga jomā. Valsts budžeta līdzekļu administrēšanu, izmantojot projektu konkursus un slēdzot īstenošanas līgumus, ir nodrošinājušas arī nozaru ministrijas, kurām projektu administrēšana ir uzskatāma par netipisku funkciju.

Analizējot institūciju iesniegto informāciju par NIPSIPP pasākumu īstenošanai izlietoto finansējumu, nav iespējams ilustratīvi un shematiski attēlot to, cik daudz līdzekļu sabiedrības integrācijas jomai tiek izlietots atbilstoši NIPSIPP un cik atbilstoši citiem finansējuma avotiem un plānošanas dokumentiem, līdz ar to var secināt, ka esošie uzraudzības mehānismi un atskaitīšanās prakse neļauj novērtēt izlietotā budžeta efektivitāti, kā arī izlietotā finansējuma ilgtspēju un ietekmi uz politikas mērķu sasniegšanu.

Vienotas integrācijas politikas koordinācijas trūkums rada grūtības noteikt sabiedrības integrācijas jomai atbilstošus pasākumus, kas savukārt apgrūtina galveno integrācijas politikas prioritāšu un to īstenošanai nepieciešamā finansējuma apjoma noteikšanu.

Tomēr jāņem vērā, ka, neskatoties uz iepriekšminēto, sabiedrības integrācijas pasākumi tiek īstenoti saskaņā ar politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem pasākumiem un sasniedzamajiem rezultātīvajiem rādītājiem, kas izvērtēti informatīvajā ziņojumā „Par Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012. – 2018.gadam īstenošanas starposma 2012. – 2014.gadā novērtējums”.¹² Lai novērtētu rezultātu ietekmi, 2019.gadā tiks veikts NIPSIPP īstenošanas gala ietekmes novērtējums. Tāpat KM šobrīd izstrādā NIPSIPP īstenošanas rīcības plānu 2017. – 2018.gadam. Svarīgi, ka sabiedrības integrācijas politikas plānošanas dokumentu izstrāde ir balstīta uz esošo politikas rezultātu ietekmes izvērtējumu,

¹² Informatīvais ziņojums „Par Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012. – 2018.gadam īstenošanas starposma 2012. – 2014.gadā novērtējums”. Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3782>

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

tāpēc koordinācijas sistēmas un finansējuma sistēmas maiņa ar 2017.gadu nebūtu optimāla.

Izstrādājot Sabiedrības integrācijas politikas īstenošanas plānu laika periodam no 2019. – 2025.gadam, svarīgi ievērot, lai tā īstenošanas koordinācija būtu vienota un tiktu novērstu funkciju dublēšana. Tāpēc nepieciešams izvērtēt ar sabiedrības integrāciju saistīto uzdevumu atspoguļojumu dažādos politikas plānošanas dokumentos, ņemot vērā horizontālas politikas veidošanas principus un sekmēt mērķu un uzdevumu ietveršanu vienā politikas plānošanas dokumentā – Sabiedrības integrācijas politikas īstenošanas plānā 2019. – 2025.gadam, tādējādi novēršot pasākumu dublēšanu atsevišķos nozaru politikas plānošanas dokumentos. Īpaša uzmanība pievēršama SIF darbībai, kura apstiprinātā stratēģija līdz 2015.gadam satur rīcības virzienus, kuru sasaisti ar SIF noteiktajiem uzdevumiem dažādu nozaru politikas plānošanas dokumentos identificēt un izvērtēt ir problemātiski. Tāpēc būtiski ir izvērtēt SIF vietu un lomu sabiedrības integrācijas politikas īstenošanā, kā arī izvērtēt SIF likumā noteiktos mērķus un uzdevumus un SIF darbības un stratēģijas atbilstību tiem.

Lai sekmētu pēc iespējas efektīvu sabiedrības integrācijas politikas īstenošanu jau no 2017.gada, nodrošinot vienotu, koordinētu pieeju, izstrādājot jaunās politikas iniciatīvas un sekmējot efektīva un caurskatāmu finansējuma izlietojumu atbilstīgi politikas plānošanas mērķiem un rezultatīvajiem rādītājiem, novēršot funkciju dublēšanu, nepieciešams veikt izmaiņas MK 2012.gada 13.novembra noteikumos Nr.764 „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes nolikums”, SIF likumā un SIF nolikumā.

III. Risinājums (risinājumu varianti)

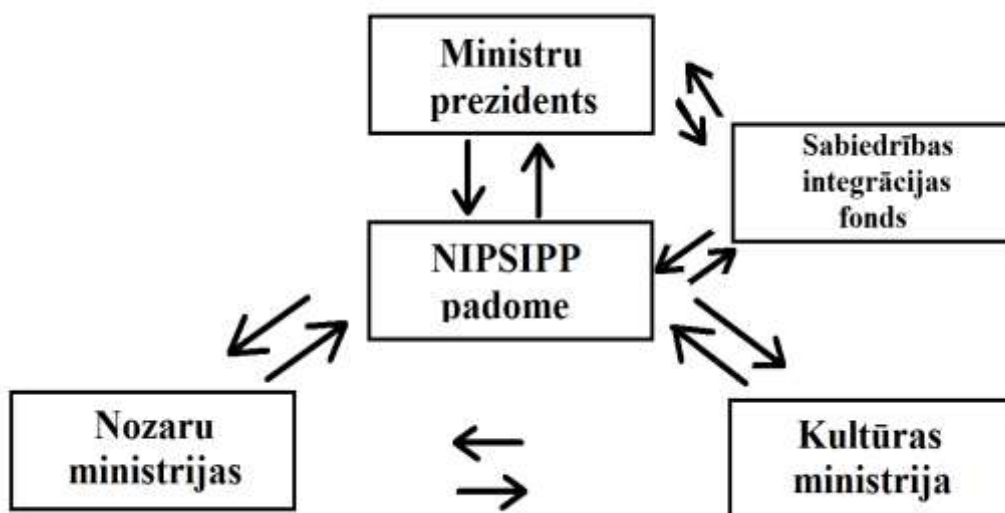
Lai sekmētu vienotu integrācijas politikas īstenošanu un pilnveidotu esošo koordinācijas mehānismu, KM piedāvā trīs Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izveides risinājuma variantus. Konceptuālā ziņojuma IV sadaļas „Ietekme uz problēmas risināšanu” 2.punktā „Priekšlikumi turpmākajam darbam” ir norādīti nepieciešamie grozījumi sabiedrības integrācijas jomas pārvaldības pilnveidei. Pirmais un otrais variants ietver obligāti risināmos jautājumus, iespēju izvēlēties starp PKC/VK un KM kā sabiedrības integrācijas politikas jomas koordinētāju. Trešajā variantā piedāvāts sabiedrības integrācijas politikas jautājumus risināt vienoti, izveidojot politikas koordinācijai atsevišķu jaunu struktūrvienību, tādējādi nodrošinot vienotu finansējuma pārvaldības modeli un finansējuma izlietojumu atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem.

1.variants: Sabiedrības integrācijas politikas plānošanu koordinē KM un īsteno sadarbībā ar citām ministrijām un iesaistītajām institūcijām. NIPSIPP

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

padomi vada Ministru prezidents, tās dalībnieki ir par integrācijas politikas īstenošanu atbildīgie ministri, sociālie partneri un nevalstisko organizāciju (turpmāk – NVO) pārstāvji. Būtiska ir NIPSIPP padomes statusa maiņa, jo sabiedrības integrācijas koordinācijas uzticēšana vienas ministrijas, proti, KM pārraudzībā nenodrošina nepieciešamo ietekmi, pilnvaras un redzējumu, tā kā vienas ministrijas iespējas koordinēt šīs jomas jautājumus ir ierobežotas.

Konceptuālā ziņojuma IV sadaļā „Ietekme uz problēmas risināšanu” tiek sniegta 1.varianta analīze, norādot šī variantā priekšrocības, trūkumus, nepieciešamā normatīvā regulējuma izstrādi, finansējuma avotus un Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izstrādes pamatojumu. Izvērtējot 1.varianta darbības specifiku, jānorāda, ka KM jau ir iestrādnes sabiedrības integrācijas jomas politikas veidošanā un koordinēšanā.

5.attēls. 1.varianta shematiskais attēlojums.

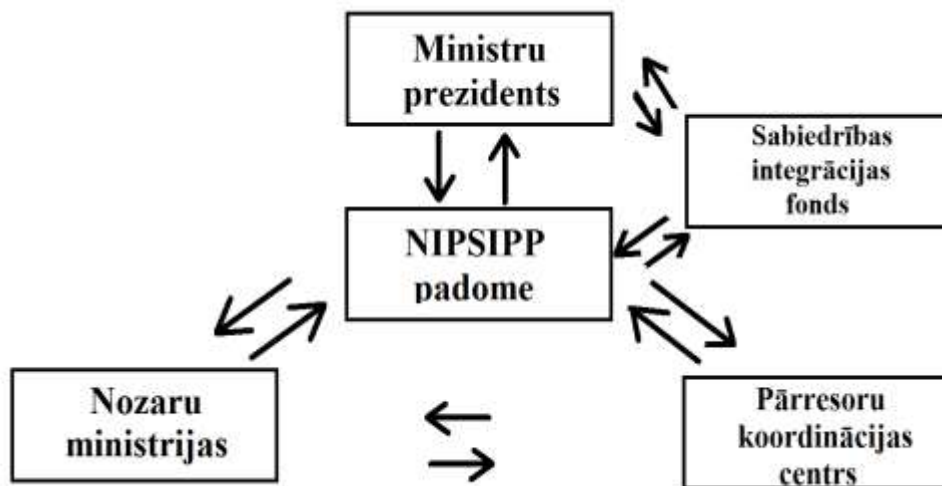
2.variants: Sabiedrības integrācijas jomu pārrauga un politikas plānošanas dokumentu izstrādi koordinē PKC vai VK, bet katra atbildīgā ministrija atbilstoši kompetencei sniedz priekšlikumus un koordinē uzdevumu izpildi. Lai sabiedrības integrācijas joma būtu efektīvāk koordinēta nepieciešama Ministru prezidenta ietekme un pārraudzība, līdz ar to integrācijas politikas pārraudzības instrumentu NIPSIPP padomi vada Ministru prezidents vai VK direktors, tās dalībnieki ir par integrācijas politiku atbildīgie ministri, paredzot iespēju, ka tos var aizvietot valsts sekretāri. Ņemot vērā NIPSIPP padomes starpnozaru raksturu un nepieciešamību koordinēt iesaistīto institūciju darbību, 2.variants paredz, ka Ministru prezidents (vai VK direktors, ja Ministru prezidents pats attiecīgo sēdi nevada) vada NIPSIPP padomi, jo ir tiesīgs dot uzdevumus ministriem. Nozīmīgs instruments sabiedrības integrācijas politikas īstenošanā ir SIF, kas šobrīd darbojas autonomi no politikas veidotāja. SIF sekretariāts autonomi izstrādā, iesniedz apstiprināšanai un pēc tam īsteno jaunās

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

politikas iniciatīvas. Tiesību akti nenosaka nepieciešamību tās saskaņot ar KM, kas kopumā atbild par integrācijas politikas veidošanu un koordinēšanu. Atbilstoši SIF likuma 2.panta trešajai daļai Ministru prezidents pārrauga SIF darbības tiesiskumu, savukārt jaunās politikas iniciatīvas izvērtē PKC. Institūcijas – ministrijas un SIF īsteno pasākumus saskaņā ar NIPSIPP rīcības plānā paredzēto, tomēr, kā konstatēts Atzinumā, SIF kā īstenotājs minēts vairākos politikas plānošanas dokumentos, tāpēc ir svarīgi izvērtēt SIF darbības spektra atbilstību SIF likuma 3.pantā noteiktajiem SIF mērķiem un uzdevumiem vai arī grozīt SIF likumu, paplašinot tā darbības jomu atbilstīgi SIF šobrīd īstenojamajām aktivitātēm.

Konceptuālā ziņojuma IV sadaļā „Ietekme uz problēmas risināšanu” tiek sniegta 2.varianta analīze, norādot šī varianta priekšrocības, trūkumus, nepieciešamā normatīvā regulējuma izstrādi, finansējuma avotus un Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izstrādes pamatojumu.

Izvērtējot 2.varianta darbības specifiku, jānorāda, ka PKC jau šobrīd ir noteikti uzdevumi, kas nodrošina attīstības plānošanu, uzraudzību un koordināciju valstī, t.sk. izstrādājot un īstenojot ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentus, kā arī nodrošina attīstības uzraudzību un novērtēšanu valstī, t.sk. nodrošinot nacionālā līmeņa ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas novērtēšanu, līdz ar to, uzdodot sabiedrības integrācijas politikas koordināciju PKC tiktu nodrošināta labāka pārvaldība un novērsta funkciju dublēšanās. KM kā par integrācijas politiku atbildīgā ministrija atbilstoši spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam (SIF likums, SIF nolikums) nevar nodrošināt vienotu integrācijas politikas īstenošanu SIF autonomā statusa dēļ.

6.attēls. 2.varianta shematiskais attēlojums.

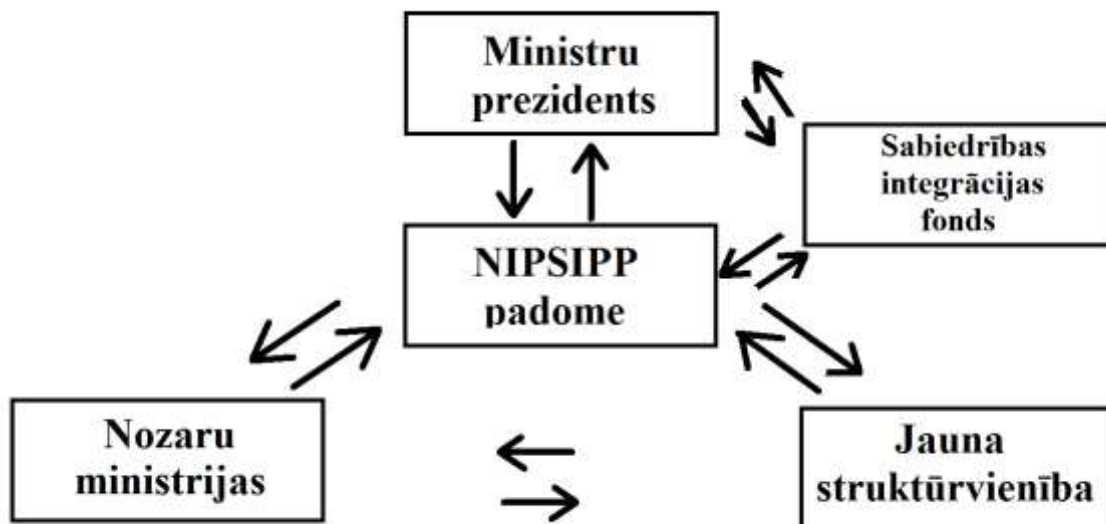
3.variants: Sabiedrības integrācijas politikas veidošanu un īstenošanas koordināciju nodrošina atsevišķa, Ministru prezidentam pakļauta jauna struktūrvienība, nodrošinot vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma pārskatāmību.

Izvērtējams arī modelis par atsevišķas institūcijas izveidošanu, tikai tādā gadījumā vienlaikus jāizvērtē SIF statuss, lai nodrošinātu vienotu sabiedrības integrācijas politikas īstenošanu.

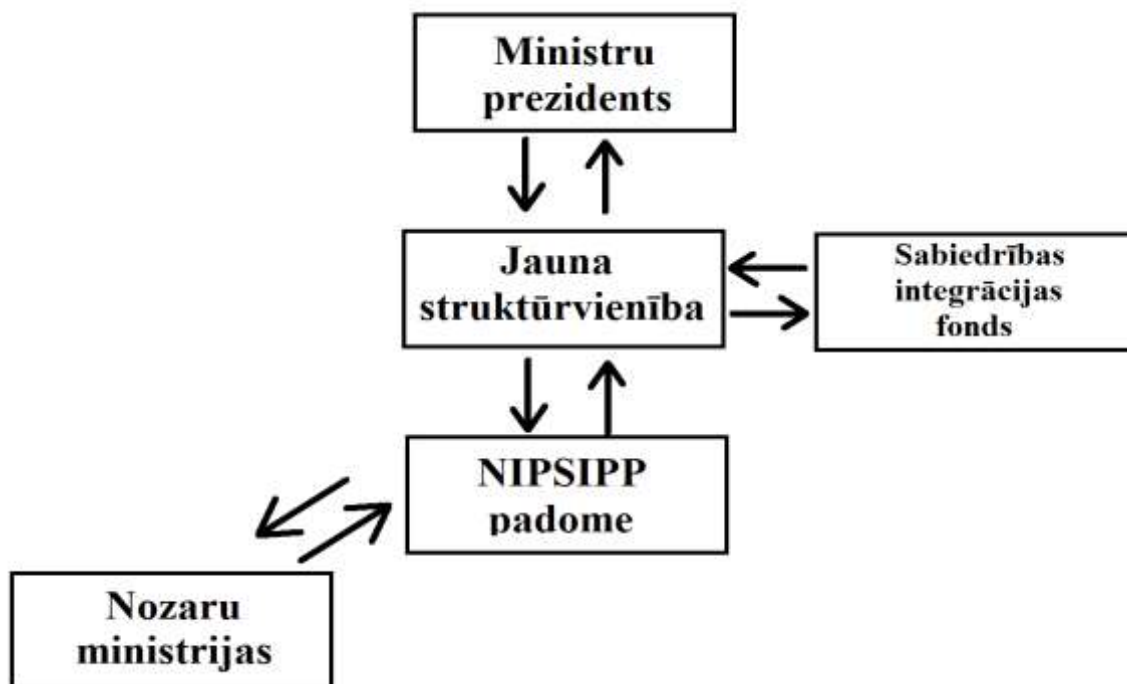
Izvēloties 3.variantu, nepieciešams izvērtēt un konsolidēt visu ministriju un SIF sabiedrības integrācijas jomai paredzēto valsts budžeta finansējumu, nodrošinot skaidru un caurspīdīgu tā izlietojumu atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī normatīvajos dokumentos skaidri definēt ar sabiedrības integrācijas politikas īstenošanu veicamos uzdevumus un jaunās struktūrvienības funkcijas, attiecīgi izdarot grozījumus citu institūciju nolikumos. Ņemot vērā veicamo pasākumu apjomu, 3.variants tiktu ieviests ar 2019.gadu.

Jaunā struktūrvienība tiek veidota, kā institūcija, kura darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē, piešķirti finanšu līdzekļi tās darbības īstenošanai un ir savs personāls. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 13.pantu tiešās pārvaldes institucionālo sistēmu veido un tās darba organizāciju nosaka MK. Iespējami atšķirīgi jaunās struktūrvienības modeļi gan veidojot atsevišķu Īpašo uzdevumu sekretariātu sabiedrības integrācijas jautājumos, tādējādi nododot atbildību par visu sabiedrības integrācijas jautājumu risināšanu jaunajai struktūrvienībai, gan veidojot jaunu Ministru prezidentam padotu struktūrvienību. Abos gadījumos optimāli ir mainīt SIF statusu tādējādi nodrošinot vienotu integrācijas politikas īstenošanu ar skaidri saprotamu un pārredzamu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu.

Konceptuālā ziņojuma IV sadaļā „Ietekme uz problēmas risināšanu” tiek sniegta 3.varianta analīze, norādot šī varanta priekšrocības, trūkumus, nepieciešamā normatīvā regulējuma izstrādi, finansējuma avotus un Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izstrādes pamatojumu.

7.attēls. 3a.varianta shematiskais attēlojums.

8.attēls. 3b.varianta shematiskais attēlojums.

IV. Ietekme uz problēmas risināšanu

1. Problēmas risinājuma variantu analīze

Problēmas risinājuma variantu analīze tiek veikta, balstoties uz Atzinumā sniegtajiem priekšlikumiem par sabiedrības integrācijas politikas organizatoriskā un tiesiskā ietvara pilnveides iespējām.

Neatkarīgi no izvēlētā Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa varianta, sabiedrības integrācijas jomas efektīvākai koordinācijai ir KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

nepieciešams politikas veidošanu un koordinēšanu koncentrēt zem Ministru prezidenta un reorganizēt SIF darbību.

- Ievērojot MK noteikumu struktūru par ministriju nolikumiem, ministrijām nepieciešams veikt attiecīgus grozījumus MK noteikumu – ministriju nolikumu II sadaļā „Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence”, nosakot ministriju kompetenci sabiedrības integrācijas jomā.
- Veikt grozījumus MK 2012.gada 13.novembra noteikumos Nr.764 „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes nolikums” un izteikt II sadaļā „Padomes funkcijas, uzdevumi un tiesības” 3.2., 3.3., 3.4. un 3.5.apakšpunktu un III sadaļā „Padomes sastāvs” 6.punktu šādā redakcijā:
 - „3.2. izskata ministriju apkopotos ikgadējos darba plānus pamatnostādņu īstenošanai un sniedz priekšlikumus ministrijām un pārējām iesaistītajām institūcijām attiecībā uz prioritārajiem darbības virzieniem un pasākumiem kārtējam pamatnostādņu īstenošanas gadam;
 - 3.3. izskata ministriju sagatavotos ikgadējos progresa pārskatus par pamatnostādņu īstenošanu un izvērtē ikgadējo prioritāšu izpildi;
 - 3.4. pirms iesniegšanas izskatīšanai Ministru kabinetā izvērtē ministriju sagatavotos informatīvos ziņojumus par pamatnostādņu rīcības plāna izpildi;
 - 3.5. identificē problēmas, kas kavē pamatnostādņu īstenošanu, un sniedz ministrijām priekšlikumus šo problēmu novēršanai un pamatnostādņu pasākumu aktualizēšanai.
- 6. Padomes vadītājs ir Ministru prezidents.”
- Veikt grozījumus ministriju nolikumos, nodrošinot koordināciju, veidojot vienu attīstības plānošanas dokumentu un koordinējošu konsultatīvu institūciju (NIPSIPP padomi), kas izskata visu ministriju aktivitātes sabiedrības integrācijas jomā.
- Precizēt attīstības plānošanas dokumentus un atskaitīšanos par to izpildi, izvērtējot un novēršot izpildāmo uzdevumu un īstenojamo aktivitāšu dublēšanos.
- Veikt grozījumus SIF likumā:
 - aizstāt 2.panta pirmajā daļā vārdus „Fonda padome” ar vārdiem „Ministru kabinets”;
 - izteikt 3.panta otrās daļas 1.punktu šādā redakcijā:
 - „1) piesaistīt, uzkrāt, pārvaldīt līdzekļus un sadalīt tos sabiedrības integrācijas un publiskā un nevalstiskā sektora attīstības projektu īstenošanai, kur Fonda kā projekta īstenoāja (finansējuma saņēmēja) darbība pieļaujama tikai tad, kad šādu projektu nav iespējams īstenot nevalstiskajam sektoram;”;
 - papildināt 3.pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

„(4) Fonda darbības stratēģiju apstiprina Fonda padome un saskaņo Ministru prezidents, pamatojoties uz pirms tam saņemtu par sabiedrības integrāciju atbildīgās ministrijas un Pārresoru koordinācijas centra atzinumu.”;

- izteikt 9.pantu šādā redakcijā:

„(1) Fonda padomes sastāvā ir:

- 1) ārlietu ministrs, izglītības un zinātnes ministrs, kultūras ministrs, labklājības ministrs, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, kā arī tieslietu ministrs;
- 2) Valsts prezidenta pārstāvis;
- 3) seši nevalstisko organizāciju pārstāvji, tai skaitā pa vienam pārstāvim no reģionālas nevalstiskas organizācijas, Latvijas Pašvaldību savienības un mazākumtautību organizācijas.

(2) Fonda padomē pārstāvētos ministrus var aizvietot ministra pilnvarota persona, kas ir ministrijas parlamentārais sekretārs vai ministrijas ierēdnis, kurš vada struktūrvienību.

(3) Fonda padomē pārstāvētās nevalstiskās organizācijas izraugās uz trim gadiem. Ministru kabinets nosaka kritērijus, pēc kādiem tiek izraudzītas nevalstiskās organizācijas, kuras ir tiesīgas deleģēt savu pārstāvi darbam Fonda padomē, un kārtību, kādā šīs organizācijas tiek izraudzītas. Fonda padomē iekļauto nevalstisko organizāciju pārstāvju pilnvaras turpinās, līdz noteiktā kārtībā tiek izraudzītas citas nevalstiskās organizācijas, kuras deleģē citus pārstāvjus darbam Fonda padomē.

(4) Fonds, pildot šajā likumā un citos normatīvajos aktos tam noteiktos uzdevumus, ir neatkarīgs savu lēmumu pieņemšanā un funkciju pildīšanā. Fonda pieņemtos lēmumus var atcelt Ministru prezidents, ja tas skar valsts budžeta izlietojumu un ir prettiesisks vai neatbilst attīstības plānošanas dokumentiem, pamatojoties uz sūdzību vai pēc savas iniciatīvas.

(5) Fonda padomes locekļi no sava vidus ievēl Fonda padomes priekšsēdētāju uz trīs gadiem, bet viena persona nedrīkst būt padomes priekšsēdētājs ilgāk par trīs gadiem pēc kārtas.

(6) Fonda padomes locekļi par piedalīšanos Fonda padomes sēdēs saņem atlīdzību, saskaņā ar 2010.gada 1.janvāra Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu.”

- Pēc grozījumu izdarīšanas SIF likumā, atgriežot SIF nolikuma apstiprināšanu MK līmenī, veikt grozījumus SIF nolikuma II sadaļā „Fonda padome”:

- papildināt 6.punktu ar jauniem apakšpunktiem šādā redakcijā:
„6.11. noteikt gada prioritātes un sasniedzamos rezultātus,

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

- 6.12. noteikt papildu uzdevumus un aktivitātes (iniciatīvas),
 6.13. lemt par administratīvo izmaksu apmēru projektos un citās aktivitātēs,
 6.14. apstiprināt Fonda gada pārskatu.”;
- izteikt 11.punktu šādā redakcijā:
 „11. Elektroniskās rakstiskās procedūras lēmumu pieņemšanas termiņš Padomes locekļiem ir piecas darba dienas. Ja par sagatavoto lēmumu ir saņemts kaut viens Padomes locekļa iebildums, tad jautājumu izskata Padomes locekļiem tiekoties klātienē. Ja elektroniskajā rakstiskajā procedūrā iebildumi nav saņemti, lēmums uzskatāms par pieņemtu.”

1.variants

Priekšrocības	1. PKC mazāk noslogots ar papildu darbu pie vienas horizontālās politikas. 2. KM jau ir iestrādes sabiedrības integrācijas jomas politikas veidošanā un koordinēšanā, kā arī NIPSIPP darbības nodrošināšanā.
Trūkumi	1. KM kā nozares ministrijai nav instrumentu, lai vadītu un praktiski regulētu horizontālu politiku, citu ministriju aktivitātes un SIF – praktisko projektu ieviesēju. 2. Nepārskatāma un sadrumstalota sabiedrības integrācijas joma un nepārskatāms valsts budžeta finansējuma izlietojums.
Nepieciešamie grozījumi	1. Noteikt Iekšlietu ministriju kā koordinējošo iestādi EK rīcības plāna īstenošanā, savukārt kā līdzatbildīgās iestādes apstiprināt EM, IeM, IZM, LM, VARAM, VM, KM, attiecīgi papildinot ministriju nolikumu II sadaļu „Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence” ar funkciju par līdzatbildību. 2. Veikt grozījumus MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.241 „Kultūras ministrijas nolikums”, ministriju nolikumu II sadaļā „Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence”, nosakot, ka sabiedrības integrācijas jomas politikas koordināciju nodrošina KM un ministrijas katra savā atbildības jomā, skaidri definējot katras ministrijas atbildību par konkrētiem integrācijas jautājumiem (ĀM – Veicināt pētniecību

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

diasporas un migrācijas jomā. Starpnozaru pasākumi, lai sadarbotos ar ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem dažādās jomās; LM – Dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju, arī attiecībā uz personām ar invaliditāti, politikas izstrādāšana, koordinēšana un īstenošana, pretdiskriminācijas jautājumi; IeM – Imigrantu integrācijas un pilsonības politikas izstrāde un īstenošana. Trešo valstu valstspiederīgo integrācija.), bet finansējuma sadali projektu līmenī nodrošina SIF.

3. Veikt grozījumus MK 2004.gada 27.janvāra noteikumu Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums” II sadaļā „Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence” un izteikt 4.1. un 4.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

„4.1. izstrādāt darba, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju, dzimumu līdztiesības un pretdiskriminācijas politiku;

4.2. organizēt un koordinēt darba, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju, dzimumu līdztiesības un pretdiskriminācijas politikas īstenošanu”.

Finansējuma avoti

1. Valsts budžeta līdzekļi.
2. Ārvalstu finanšu instrumenti.

Pamatojums

1. MK 2016.gada 3.maija rīkojuma Nr.275 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” 75.1.pasākumā noteiktais uzdevums – „Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību.”
2. MK 2016.gada 31.maija sēdes protokollēmuma (prot. Nr.26 39.§) „Informatīvais ziņojums „Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam” un likumprojekta „Par valsts budžetu 2017.gadam” izstrādes procesā”” 6.23.punktā noteikto uzdevumu

– „Kultūras ministrijai sagatavot un atbilstoši vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafikam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā, piemēram, minēto politikas jomu un attiecīgo finansējumu nododot vienas ministrijas atbildībā. Šajā apakšpunktā noteiktā uzdevuma izpildei nepieciešamos likumprojektus iekļaut valsts budžeta 2017.gadam likumprojektu paketē”.

2.variants

Priekšrocības

1. **Horizontālas politikas veidošana un koordinēšana ir koncentrēta Ministru prezidenta pārraudzībā – NIPSIPP padomē, PKC un SIF. Ministrijas rīkojas savu nozaru ietvaros, atbildība par tās īstenošanu ir valdības, nevis viena politiskā spēka pārziņā.**
2. **Iespēja efektīvāk veikt politikas plānošanu, novēršot funkciju dublēšanos dažādos politikas plānošanas dokumentos.**
3. **Vienota sabiedrības integrācijas politikas īstenošana, sekmējot valsts budžeta līdzekļu efektīvu izlietojumu un izlietojuma kontroli, PKC un SIF sasaiste.**

Trūkumi

1. Papildus pienākumi Ministru prezidentam.
2. PKC vai VK papildus funkcijas.
3. SIF autonomijas ierobežošana.

Nepieciešamie grozījumi

1. Veikt grozījumus MK 2011.gada 19.oktobra noteikumos Nr.815 „Pārresoru koordinācijas centra nolikums”, ministriju nolikumos, SIF likumā un SIF nolikumā, nosakot, ka sabiedrības integrācijas jomas politikas koordināciju nodrošina PKC un ministrijas katra savā atbildības jomā, skaidri definējot katras ministrijas atbildību par konkrētiem integrācijas jautājumiem, bet finansējuma sadali projektu līmenī nodrošina SIF.

2. Noteikt IeM kā koordinējošo iestādi EK rīcības plāna īstenošanā, savukārt kā līdzatbildīgās iestādes noteikt EM, IeM, IZM, LM, VARAM, VM, KM. Attiecīgi papildināt ministriju nolikumu II sadaļu „Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence” ar funkciju par līdzatbildību.
3. Veikt grozījumus MK 2004.gada 27.janvāra noteikumu Nr.49 „Labklājības ministrijas nolikums” II sadaļā „Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence” un izteikt 4.1. un 4.2.apakšpunktu šādā redakcijā:
 - „4.1. izstrādāt darba, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju, dzimumu līdztiesības un pretdiskriminācijas politiku;
 - 4.2. organizēt un koordinēt darba, sociālās aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju, dzimumu līdztiesības un pretdiskriminācijas politikas īstenošanu”.
4. Veikt grozījumus MK 2012.gada 13.novembra noteikumos Nr.764 „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes nolikums” IV sadaļā „Padomes darbība” un izteikt 16.punktu šādā redakcijā:
 - „16. Padomes sēdes organizē padomes sekretariāts, un tā darbību nodrošina Pārresoru koordinācijas centrs”.

Finansējuma avoti

1. Valsts budžeta līdzekļi.
2. Ārvalstu finanšu instrumenti.

Pamatojums

1. MK 2016.gada 3.maija rīkojuma Nr.275 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” 75.1.pasākumā noteiktais uzdevums – „Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību.”
2. MK 2016.gada 31.maija sēdes protokollēmuma (prot. Nr.26 39.§) „Informatīvais ziņojums „Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018.

un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam” un likumprojekta „Par valsts budžetu 2017.gadam” izstrādes procesā”” 6.23.punktā noteikto uzdevumu – „Kultūras ministrijai sagatavot un atbilstoši vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafikam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā, piemēram, minēto politikas jomu un attiecīgo finansējumu nododot vienas ministrijas atbildībā. Šajā apakšpunktā noteiktā uzdevuma izpildei nepieciešamos likumprojektus iekļaut valsts budžeta 2017.gadam likumprojektu paketē”.

3.variants

Priekšrocības

1. **Nodrošināta vienota un koordinēta valsts politikas īstenošana sabiedrības integrācijas jomā.**
2. **Skaidri definēta atbildība par visu sabiedrības integrācijas politikas darbības virzienu, mērķu un uzdevumu īstenošanu saskaņā ar politikas plānošanas un ES dokumentiem.**
3. **Vienota finansējuma pārvaldība un nodrošināts skaidrs un pārskatāms finansējuma izlietojums atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.**
4. **SIF nedublē funkcijas ar sabiedrības integrācijas politikas plānotāju institūciju.**

Trūkumi

1. Iespējama funkciju dublēšana ar nozaru ministrijām, kas atbild par konkrētām sabiedrības grupām (jaunieši, invalīdi, u.c.), tāpēc jaunajai struktūrvienībai strikti jādefinē darbības virzieni un uzdevumi.
2. SIF autonomijas mazināšana.

Nepieciešamie grozījumi

1. MK rīkojums par NIPSIPP.
2. MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.241 „Kultūras ministrijas nolikums”.
3. SIF likums un SIF nolikums.
4. Noteikt Ministru prezidentam pakļautās jaunās struktūrvienības kompetenci definējot funkcijas, par kurām līdz šim institūciju atbildība nav noteikta, tai skaitā reemigrācijas politiku, patvēruma meklētāju un Latvijā dzīvojošo trešo valstu pilsoņu integrāciju sabiedrībā un atbildību par pretdiskriminācijas jautājumiem.
5. Veikt grozījumus MK 2012.gada 13.novembra noteikumu Nr.764 „Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes nolikums” precizējot IV sadaļas „Padomes darbība” 16.punktā, ka NIPSIPP padomes sēdes organizē NIPSIPP padomes sekretariāts, un tā darbību nodrošina Ministru prezidentam pakļautā jaunā struktūrvienība.

Finansējuma avoti

1. Valsts budžeta līdzekļi.
2. Ārvalstu finanšu instrumenti.

Pamatojums

1. MK 2016.gada 3.maija rīkojuma Nr.275 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” 75.1.pasākumā noteiktais uzdevums – „Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību.”
2. MK 2016.gada 31.maija sēdes protokollēmuma (prot. Nr.26 39.§) „Informatīvais ziņojums „Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam” un likumprojekta „Par valsts budžetu 2017.gadam” izstrādes procesā”” 6.23.punktā noteikto uzdevumu – „Kultūras ministrijai sagatavot un atbilstoši vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafīkam iesniegt izskatīšanai

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā, piemēram, minēto politikas jomu un attiecīgo finansējumu nododot vienas ministrijas atbildībā. Šajā apakšpunktā noteiktā uzdevuma izpildei nepieciešamos likumprojektus iekļaut valsts budžeta 2017.gadam likumprojektu paketē”.

Risku izvērtējums gadījumā, ja Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa darbība netiek uzsākta:

- 1) netiek īstenoti politikas plānošanas dokumentos noteiktie mērķi un uzdevumi – MK 2016.gada 3.maija rīkojuma Nr.275 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” 75.1.pasākumā noteiktais uzdevums – „Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību.”;
- 2) netiek pilnveidota uzdotā sabiedrības integrācijas politikas īstenošanas koordinācija un pārskatāms valsts budžeta līdzekļu izlietojums;
- 3) netiek sasniegti NIPSIPP un Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020.gadam noteiktie mērķi, netiek izpildīti noteiktie uzdevumi un rezultatīvie rādītāji.

2. Priekšlikumi turpmākajai rīcībai

Sabiedrības integrācijas jomas efektīvākai koordinācijai nepieciešami šādi pasākumi:

1. KM sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt noteiktā kārtībā MK grozījumus SIF likumā, lai nodrošinātu sabiedrības integrācijas jomas efektīvāku koordināciju, tai skaitā:
 - 1.1. noteikt, ka SIF nolikumu apstiprina MK;
 - 1.2. SIF likuma 10.pantā un SIF nolikumā noteikt obligātos jautājumus, par kuriem jālemj SIF fonda padomei klātienē – SIF stratēģija, gada prioritātes un sasniedzamie rezultāti, nosakāmie papildu uzdevumi un aktivitātes (iniciatīvas), administratīvo izmaksu apmērs projektos un citās aktivitātēs, konkursu nolikumu prasības, pārskati par gada rezultātu izpildi;
 - 1.3. SIF likuma 11.pantā noteikt SIF sekretariāta direktora atlases būtiskākos nosacījumus, iekļaujot tajos arī pieredzi darbā NVO un nosakot pilnvaru termiņu, kuru var pagarināt, bet ne vairāk par diviem termiņiem pēc kārtas;

2. Pēc grozījumu izdarīšanas SIF likumā, atgriežot SIF nolikuma apstiprināšanu MK līmenī, veikt grozījumus SIF nolikumā un MK 2011.gada 27.septembra noteikumos Nr.727 „Kārtība, kādā tiek izraudzītas nevalstiskās organizācijas darbam Sabiedrības integrācijas fonda padomē”, tai skaitā:
 - 2.1. noteikt, ka SIF padomes lēmumu elektroniskajā (rakstiskajā) procedūrā atļauts pieņemt ārpus likumā definētajiem būtiskajiem jautājumiem;
 - 2.2. paredzēt, ka, iekļaujot NVO pārstāvjus SIF padomē, tiek nodrošināts plašāks NVO spektrs katrā no definētajām jomām, pārliekot akcentu no sociālajiem jautājumiem uz mazākumtautību organizācijām, kā arī vērtējot pārstāvju profesionalitāti. Atlasi veic pēc viena no modeļiem – uztic VK, nevis pašam SIF, vai pašu NVO vidū, piemērojot Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes locekļu atlasei līdzīgu kārtību;
 - 2.3. veikt izmaiņas SIF darba organizācijā, samazinot SIF administratīvos izdevumus un atspoguļojot tos pārskatāmi, jo administratīvos izdevumus var finansēt gan no valsts budžetā tam īpaši piešķirtiem līdzekļiem, gan programmām, kā arī veidojot SIF stratēģijā norādītos virzienus un finansējumu tā, lai tie vismaz galvenajos rādītājos atbilstu SIF faktiskajai darbībai.
3. KM sadarbībā ar VK sagatavot un līdz 2018.gada 1.martam iesniegt noteiktā kārtībā MK konceptuālā ziņojuma 3.variānta ieviešanai nepieciešamo normatīvo aktu projektus.
4. KM sagatavot un līdz 2018.gada 1.martam iesniegt noteiktā kārtībā MK Sabiedrības integrācijas politikas īstenošanas plānu 2019. – 2025.gadam, tai skaitā:
 - 4.1. ņemt vērā nepieciešamību sadarboties ar pašvaldībām sabiedrības integrācijas jautājumu risināšanā;
 - 4.2. pilnveidot politikas plānošanas dokumentu un valsts budžeta izpildes uzraudzības ietvaru valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā, lai būtu iespējams novērtēt izlietotā budžeta efektivitāti, kā arī izlietotā finansējuma ilgtspēju un ietekmi uz politikas mērķu sasniegšanu. Izstrādāt un pieņemt SIF stratēģiju, iekļaujot iestādes darba sniegumu raksturojošus rādītājus un nosakot SIF aktivitāšu ietvarus, piemēram, attiecībā uz iekļaušanu jaunos attīstības plānošanas dokumentos.
5. PKC sadarbībā ar KM un VK izvērtēt attīstības plānošanas dokumentos SIF noteiktos uzdevumus un to atbilstību SIF likumā noteiktajam SIF mērķim un PKC līdz 2017.gada 1.jūlijam iesniegt noteiktā kārtībā Ministru kabinetā izvērtējuma rezultātus.
6. KM sadarbībā ar VK un FM līdz 2018.gada 1.martam nodrošināt nepieciešamo finanšu līdzekļu aprēķinu konceptuālā ziņojuma 3.variānta īstenošanai.

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

V. Ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu

Risinājums	Risinājuma varianti	Vidēja termiņa budžeta ietvara likumā plānotais finansējums (euro)			Nepieciešamais papildu finansējums (euro)					Pasākuma īstenošanas gads (ja risinājuma (risinājuma varianta) īstenošana ir terminēta)
		2016.gads	2017.gads	2018.gads	2017.gads	2018.gads	2019.gads	turpmākajā laikposmā līdz risinājuma (risinājuma varianta) pabeigšanai (ja īstenošana ir terminēta)	turpmāk ik gadu (ja risinājuma (risinājuma varianta) izpilde nav terminēta)	
Finansējums konceptuālā ziņojuma īstenošanai kopā		3 219 835	2 437 509	2 090 791	1 276 620	1 991 166	4 081 957			
tajā skaitā										
03 Ministru kabinets		4 269	4 269	4 269	n.p.	n.p.	4 269			
08 Sabiedrības integrācijas fonds		634 601	517 925	162 207	576 620	1 111 166	1 273 373			
10 Aizsardzības ministrija		655 203	214 553	223 553	n.p.	n.p.	223 553			
11 Ārlietu ministrija		226 237	226 237	226 237	n.p.	n.p.	226 237			

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

15 Izglītības un zinātnes ministrija		391 289	566 289	566 289	n.p.	n.p.	566 289			
22 Kultūras ministrija		925 040	525 040	525 040	700 000	880 000	1 405 040			
47 Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, LR un LTV		383 196	383 196	383 196	n.p.	n.p.	383 196			
3.variants ¹³										
XX Jaunizveidotā struktūrvienība							3 328 413			
	Finansējums, kas iegūts no Kultūras ministrijai paredzētā finansējuma						1 405 040			
	Finansējums, kas iegūts no Sabiedrības integrācijas fonda paredzētā finansējuma						1 273 373			
	Papildus nepieciešamais finansējums, lai nodrošinātu neatkarīgas struktūrvienības izveidi						650 000			

¹³ Konceptuālajā ziņojumā piedāvātais pirmais un otrais Sabiedrības integrācijas pārvaldības modeļa izveides variants neparedz izmaiņas budžetā. Trešais variants paredz izmaiņas tikai 2019.gadā.

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”

03 Ministru kabinets							4 269			
08 Sabiedrības integrācijas fonds							0			
10 Aizsardzības ministrija							223 553			
11 Ārlietu ministrija							226 237			
15 Izglītības un zinātnes ministrija							566 289			
22 Kultūras ministrija							0			
47 Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, LR un LTV							383 196			

Nepieciešamais finansējums Konceptuālā ziņojuma īstenošanai norādīts provizoriski, izmantojot KM pieejamos datus, tai skaitā nozaru ministriju un institūciju iesūtīto informāciju, sagatavojot NIPSIPP rīcības plānu 2017. – 2018.gadam, un ņemot vērā, ka iesāktos pasākumus ir plānots turpināt 2019.gadā.

Kultūras ministre

D.Melbārde

Vīza: Valsts sekretārs

S.Voldiņš

2016.08.05. 16:18

6 574

J.Apša

Tālr. 67330311; fakss 67330293

Jolanta.Apsa@km.gov.lv

KMKonc_220716_sabiedr_integr; Konceptuālais ziņojums „Par priekšlikumiem par valsts politikas sabiedrības integrācijas jomā finansējuma pārvaldības modeļa maiņu, virzoties uz vienotu un koordinētu valsts politikas īstenošanu sabiedrības integrācijas jomā”